

կը շարունակուին մեր այն տեղի տա-
րաբաղդ եղբայրներուն համար.
«Ոչ մէկ քրիստոնէայ ընտանիքի խը-
նայունցաւ. ամէնքն ալ իրենց անդամ-
ներէն զոհ տուին ջարդերուն.

«Ամբողջ գիւղեր անլայտացան. ջար-
դերը, սովը եւ գաղթականութիւնը
ամայացուց զանոնք: Անոնցմէ ոմանց
մէջ միայն կիներ ու տղաներ կան, այ-
րերը սպաննուած ըլլալով: Ասոնք սա-
կայն աւելի քաղաւորներն են, որով-
հետեւ այն նիւթական եւ բարոյական
չարչարանները, զոր այրի կիները եւ
որբերը կը կրեն հիմա՝ անպատում են.
անօթութենէ եւ զրկանքէ կը մեռնին
այս բառերուն տառական նշանակու-
թեամբ. . .

«Անոնց համար է որ ձեռք կ'երկըն-
ցընենք հանրութեան:»

Հանդէսը մամուլին յանձնուելիք
պահուն է. Շարմիշանի հաղորդուած
է Մարաթիայէն զրկուած հետեւեալ հե-
ռագիրը.

«Սովը հետզհետէ կը ծանրանայ մեր
կողմերը. Հեռի գիւղերէ եկած զօրադ
սովահարներ կը խուժեն քաղաքը: Կի-
ներ եւ տղաներ փողոցները կը պտըտին
հաց խնդրելու համար: Բողոքական-
ները Անգլիայէն եւ Ամերիկայէն եկած
ողորմութիւններով, եւ Լուսաւորչա-
կանները Ռուսիայէն եկած ողորմու-
թեանց շնորհիւ, իրենց կրօնակիցնե-
րուն առատ օգնութիւն կը բաշխեն
հոս, ինչպէս նաեւ ուրիշ գաւառները:
Քաջանձագին կը խնդրենք մեզ օգ-
նութեան հասնիլ որպէս զի կարենանք
նոյն չափով նպաստել մեր խեղճ կա-
թոլիկներուն»:

ԻՌԱՒՈՒՆԱՆՆԵՐԸ

Ուշ իմացայ թէ Իրաւունք
պատուական լրագրոյ Մարտ 11
թուականաւ թերթին մէջ վերի
խորագրով եւ տարագրելու ստո-
րագրութեամբ յօդուած մը կայ
հրատարակուած: Այս պատճառաւ
այս պատասխանը ուշացաւ: Սա-
կայն լաւ է ուշ քան երբէք:

ՍԱՐԿԱՒԱԳ

(1)

Ա.

Ոչ ոք չէ կարող ուրանալ որ Բուլ-
ղարիան իւր այժմեան անկախութեան
եւ տաճկական լծից ազատելու հա-
մար մեծապէս պարտական է Ռուսիա-
յին: Եթէ չ'լինէին «Մոսկովի» ահա-
գին թնդանօթները եւ եթէ Բալկան-
եան թերակղզին չ'ողողէր ուսուցիչ-
ուսուցիչ յորդ արիւնով, շատ կարելի
է որ տաճկական կիսալուսինը դեռ եւս
վերացած չէր լինիլ այդ երկրից եւ
թիւրքերի անտանելի բռնութիւնը դեռ
եւս կ'շարունակուէր բուլղարների վե-
րայ նոյնպէս՝ ինչպէս՝ ծանրանում է
Փաք-Ասիայի քրիստոնէաների վե-
րայ: Բուլղարների թիւը եւ ուժերը
անբաւական էին միայնակ դէմ դնելու
Սուլթանի անեղ զօրութեան: Սակայն
չ'ուրանալով Ռուսիայի մեծամեծ ծա-
ռայութիւնները եւ զոհերը արիւնա-
կից Բուլղարիայի ազատութեան հա-
մար, պէտք չէ ուրանալ նաեւ՝ այն
նշանաւոր հանգամանքը, որ այդ ա-
զատութեան գործի սկիզբը դրել են
ոչ թէ ուսանելի, այլ իրենք բուլղար-
ները: Դեռ եւս Ռուսիան տատանու-
ում էր սկսել ուսուստակական պա-
տերազմը երբ որ Բուլղարիան արդէն
ամբողջապէս բռնուած էր ապստամ-
բութեամբ, երբոր ոտքի բարձրա-

Յօդուածը երկու մաս կը պա-
րունակէ. առաջին մասը Ռոմա-
նիոյ հայ գաղութի կրօնական եւ
ազգային զգացմանց վրայօք կը
խօսի ընդհանրապէս. իսկ վերջա-
բանը մասնաւոր խնդրոյ մը կը
վերաբերի:

Որովհետեւ ռումանահայոց վի-
ճակին վրայօք շատ անգամ խօ-
սուեցաւ մամուլի միջոցաւ, մենք
այս անգամ սոյն խնդիրը կը թո-
ղունք, թէեւ յօդուածին մէջ վի-
ճաբանութեան ենթակայ կէտեր
չեն պակսիր, մանաւանդ որ ազ-
գային խնդիրը մինակ կորստեան
վտանգէ ազատելու կէտէն ուսում.
նախընտրած է. իսկ հայ գաղութի
ընկերական, նիւթական եւ քաղա-
քական վիճակին վրայօք ամենե-
ւին տեսութիւն մը չէ եղած:

Զմեղ զբաղող նիւթը յօդուա-
ծին վերջի հետեւեալ մասն է.

«Արդարութեան պարտք մը կը
համարիմ այս առթով անցողակի
յիշել թէ ռումանահայ երկու քա-
հանաներ, Տէր խաչատուր Մոս-
կովեանի Պուզընէն եւ Տէր Ղեւոնդ
Փափազեանի կալայ միշտ ջանա-
ցած են իրենց կարողութեան նե-
րած չափով վառ պահել իրենց
հօտին զգացումները: Այս բարե-
շնորհ քահանաներ չեն արժանա-
ցած սակայն հոգեւոր բարձրա-
գոյն իշխանութեան քաջալերու-
թեան, մինչդեռ նուազ արժանա-
ւորներու զլացուած չէ մանիշա-
կագոյն փրկելու հայրապետանորհ
խաչ կրելու իրաւունքը:»

Պր. Տարագրելու յօդուածը
կարդալով իսկզբան կարծեցինք
թէ բոլորովին անաչառ եւ անշա-
հասէր զգացմամբ գրած է իր յօ-
դուածը, բայց այս վերջի մա-
սովը հասկցանք թէ նպատակով

ցած բուլղարների արիւնը վաղուց ար-
դէն հոսում էր հայրենիքի ազատու-
թեան համար եւ թիւրքերի գաղանա-
յին բռնաբարութիւնները զգուցեցում
էին եւ միեւնոյն մամանակ սարսափե-
ցնում. բոլոր քաղաքակրթեալ աշ-
խարհը: Ռուս-տաճկական պատերազ-
մը, որը լրացաւ Բուլղարիայի կա-
տարեալ անկախութեամբ, միայն վեր-
ջին արարուածը կարելի է համարել
այն արիւնանեղ ողբերգութեան, որը
արդէն սկսուել էր կատարուել բալ-
գանեան թերակղզու վերայ պատերազ-
մից մօտ տասը տարի առաջ: Առաջին
արարուածներում գործում են միմիայն
բուլղար հայրենասէրները, որոնք ա-
զատութեան գրօք ձեռներին կոտոււմ
էին միայնակ, առանց որեւից տեղից
օգնութեան յոյս ունենալու եւ իրենց
գիւցազնական արիւնով ոռոգում եւ
պատրաստում են ապագայ ազատու-
թեան դաշտը: Ահա այդ հայրենասէր-
ներն էին, որոնք իրենց վերայ առին
ազատութեան ամենադժուար քայլը. —
այն է իրենց օրինակով ոտի կանգնե-
ցընել ժողովուրդին տաճկական կառա-
վարութեան դէմ:

Այդ անձնագոհ հայրենասէրների
կարգում, որոնցից շատերը նահատակ-
ութեան համար, ամենայն իրաւուն-
քով ամենաառաջին տեղերից մէկն էր
բունում սարկաւազ Լեվսկին, որի կեան-

էր՝ իր պաշտպանեալներն ալ կուրծ-
քերնին խաչով զարդարուած տես-
նելու փափաքով: Լաւ էր եթէ
Տ. Մոսկովեանի մը անուն տուած
չըլլար ամենեւին, գոնէ այնչափ
ատեն որչափ որ իր գործոց վը-
կանները գեռ կենդանի են:

Պ. Տարագրելու կամ յիշուի
մօտանց չճանչնար Տ. Մոսկովեան
եւ անոր անցեալին վրայ տեղեկու-
թիւն չունի, եւ կամ գիտամբ կուզէ
հայրապետական պատուոյ բարձ-
րացնելով քողի տակ ծածկել ա-
նոր գործերը: Այս երկու պարա-
գայի մէջ ալ մենք ստիպուած
ենք նորէն յիշել Տ. Մոսկովեա-
նի արարքը համառօտաբար, որ-
պէս զի մեր հոգեւոր բարձրա-
գոյն իշխանութիւնները իմանալով
զգուշանան այնպիսի անձ մը պատ-
ուելէ, որ պատիւ չի բերեր եկե-
ղեցական դասակարգին:

Տ. Մոսկովեան քահանայ ձեռ-
նադրուեցաւ Օգնա քաղաքի հայ
ժողովրդեան ձեռնտուութեամբը
տասը տարի տեղւոյն եկեղեցւոյն
մէջ պաշտօն փարելու պայմանաւ:
Զգիտմ ինչ պատճառաւ չորս
տարիէն հտքը կը թողու Օգնա-
ցիքը ու կանցնի Պուզընէտ 1888
թուականին: Հոս կը դառնէ Ժո-
ղովուրդ մը երկու մեծ ճիւղերու
բաժնուած. մէկ ճիւղը լաւ հա-
յերէն գիտէ, եկեղեցւոյ արարու-
ղութենէ տեղեկութիւն ունի եւ
քահանայի մը կատարելու պար-
տաւորութիւնները կը հասկնայ:
Բայց այս ճիւղի անձինքը, գրեթէ
ամէնքն ալ նորեկ տաճկաստանցի
ըլլալով իւր օտարական չեն կրնար
իրենց քուէով ազգային գործոց
վարչութեան մասնակցիլ. երկրորդ
ճիւղը՝ ռումանագէտ, հայերէն բառ
մըն ալ չի հասկնար, եկեղեցւոյ

քի հետ մտադիր ենք ծանօթացնել մեր
ընթերցողներին: Ինչպէս չուտով կը
տեսնենք, այժմեան ազատ Բուլղարիան
իւր բոլոր զաւակներէից ամենից աւելի
պարտական է Լեվսկուն: Նա առաջինն
էր որ հաստատ եւ զօրաւոր կազմա-
կերպութիւն տուեց իւր ճնշուած հայ-
րենիքի յիզափոխական շարժմանը, թէ-
եւ անժամանակ մահը կախաղանի վե-
րայ թոյլ չը տուէր նորան տեսնել այդ
շարժման համատարած հրդեհը: Այդ է
պատճառը, որ նա Բուլղարիայի ազա-
տութեան նահատակներից առաջինը
արժանացաւ արձանի, որը ի պատիւ
նորա կանգնեցրած է բուլղարական
մայրաքաղաքի՝ Սօֆիայի գլխաւոր հը-
րապարակներից մէկի վերայ:

Վասիլ Նարկաւազ Լեվսկին ծնուել է
1837 թուականին Կարլովօ քաղաքում
(Ռումիլիայի Պլովդիվեան գաւառում)
մի խեղճ բուլղար ընտանիքից, որը
հօր մահուանից յետոյ մնացել էր հա-
մարեա առանց ապրուստի: Վասիլ այդ
ժամանակ ինն տարեկան էր եւ արդէն
սովորում էր տեղական քաղաքական
գպրոցում, ուր եւ ցոյց էր տալիս ուս-
ման շատ մեծ ընդունակութիւն: Տասն
եւ չորս տարեկան հասակում նորա
հօրեղբայրը, Հաջի-Վասիլ անունով,
որ բուլղարական վաճառքից մէկի վա-
նահայրն էր, վերցրեց նորան Ստարա-
Ջագորա քաղաքը, որտեղ նա
մնաց երեք ամբողջ տարիներ արեղա-

կանոններէն տեղեկութիւն չունի,
բայց իւր տեղացի ինքն է որ
ազգային գործերը կը մատակա-
րարէ: Տ. Մոսկովեան ժողովրդե-
ան այս երկու ճիւղերու բաժա-
նումը տեսնելով, լայն եւ արձակ
ասպարէզ մը գտաւ իր դերը խա-
ղալու: Ռումաներէն չգիտցողներու
առջեւ լաւ ռումանագէտ ցուեցաւ,
իսկ հայերէն չգիտցողներու առ-
ջեւ լաւ հայկաբան: Այս նախա-
պատրաստութենէ հտքը՝ աղմուկ
հանեց թէ մեր պատարագամա-
տոյցը ինքը ռումաներէնի թարգ-
մանած է, ու սկսաւ շողորորոտ
թեան եւ ովսանաներու ճամբու
վրայ բախել: Գնաց նախ Ս. Մետ-
րապոլտին ներկայացաւ ուր որ
խօսակցութիւնը հայ եւ ռուման
եկեղեցիացի միութեան վրայ եղաւ.
ո՞վ գիտէ թէ ինչ խոստում
ներ պիտի ըրած լինի եւ ինչ ձե-
ռնհաս անձ պիտի ներկայացու-
ցած ըլլայ ինքզինքը հայ եկեղե-
ցին Ռումանաց եկեղեցւոյ հետ մի-
ացնելու միջնորդութեան համար:
(Տես Արմենիա 1889 տ. թ. 14): Ս.
Մետրապոլտին այցելութենէ հտքը
կերթայ հանգ. Ալէքս. Լահովաւի
նախարարին. հոս ալ հաւանակա-
բար պիտի ներկայացած լինի իւր
ճարպիկ գործիչ, պատգամաւորաց
ընտրողական գործողութեան մէջ
հայոց կողմանէ հարկաւոր բու-
էներ խոստանալով ինպատկա-
ռաւարութեան կուսակիցներու:
Այս այցելութենէ հտքը Գալաթի
շքանշանը ստանալու կարժանա-
նայ: Բարով վայելէ. մենք յի-
շեցինք միայն վաստակելու միջոցը
ցուցնելու համար, առանց իր մէկ
ուրիշ արժանաւոր գործէն ծանօ-
թութիւն ունենալու: Ինչ եւ է,
գործը եղած է. տիրապետող իշ-

ների մէջ, կառարկելով իր հօրեղբոր
մօտ ծառայի պաշտօն եւ, միեւնոյն
ժամանակ, յաճախելով տեղական ու-
սումնարանը: Այնուհետեւ նա դարձ-
եալ վերադարձաւ Կարլովօ եւ աշխա-
տում էր որեւիցէ գործի կաշիւ. բայց
ոչինչ չէր յաջողուում: Ահա այդ ժա-
մանակ նորա հօրեղբայրը Հաջի-Վասիլ
վարդապետը, օգուտ քաղելով նորա
գրութիւնից, առաջարկեց սարկաւազ
ձեռնադրուիլ՝ աչքի առաջ ունենալով
որ Լեվսկին, իրեւ ազգական, կարող
է լաւ օգնական դառնալ իրեն զանա-
զան ժողովարարութիւններ անելու եւ
«պօրչի» հաւաքելու համար:

Լեվսկին սկիզբը չէր համաձայնում.
նա կամենում էր դեռ եւս շարունակել
իւր ուսումը: Այդ պատճառով նա
խնդրեց իւր հօրեղբորը, որ միջոց տայ
իրեն որեւէ սեմինարիա մտնելու: Հա-
ջի Վասիլը խոստացաւ կատարել նորա
խնդիրը. խոստացաւ մինչեւ անգամ
իւր մահուանից յետոյ բոլոր ունեցածը
նորան կտակել, միայն այն պայմանով՝
որ Լեվսկին համաձայնուի սարկաւազ
ձեռնադրուիլ: Հակառակ դէպքում նա
հրաժարում էր որեւիցէ օգնութիւն
անել իւր եղբորորդուն, եթէ մինչեւ
անգամ նա սովոր մեռնելու չ'լինէր. . .
Ուրիշ ոչ մի ելք չ'ունենալով, Վասի-
լը, վերջապէս, համաձայնուեց կուսա-
կրօն դառնալ եւ սարկաւազ ձեռնադ-
րուեց Իգնատիոս անունով: Այդ ժա-

Պուլկար Բեֆիգլերիմիզին պու-
հանըն էֆեքտար մէյնալ օլմալա-
րընըն սեպեպի Բեք աչըգտա տրը-
էվվէլա՝ էրմէնի քիլիսէսինին այն
ու ատէթինէ արգգաթսըլըզլըրը,
սանինէ՝ էվվէլտէն պէրու րուս
րահիպլէրին էրմէնի միլլէթ ու
քիլիսէսինէ գարըն էնվաի Թէզ-
վիրաթտա պուլընարագ, հատտա
պաղը հալան վէ հագըընգսըլ քի-
թապար գալէմէ ալմըլ վէ էհա-
լիյէ վազ իթմիլ օլմալարընտան
նաչի, պու կիւնէ գատար նատան
վէ ճահիլ րուսմարտա էրմէնի քի-
լիսէսինէ գարըն մուխալէֆա-
թը էֆեքտար մէվճուտ օլտըզը կի-
պի, Օրթոտոքս քիլիսէսինէ մէն-
սուպ օլան տիկէր միլլէթլէրէ տա-
խի պու թաասուպ սիրայէթ իթ-
միլ տիր:

Յագաթ քիլիսէսինին ու ատէթ-
լէրինէ Բեք արգգաթլը օլտըզլա-
րընը կէսթէլմէք իսթիյէն պուլ-
կար Բեֆիգլէրիմիզ պիլա թահ-
գիգ պիր էրմէնի բարաս պիր իւ-
րիսթիյանը իքիննի տէֆա վաֆ-
թիս իթմիլ տէյու վէլվէլէ չը-
գարմաղտան էվվէլ, էրմէնի քի-
լիսէսինին այն ու ատէթինի պիր
ազ անալուպ տիյնէմիլ օլսալար
ըտը, իքիննի վաֆթիս ուսուլինի
քիլիսէսինի ապա գապուլ իթ-
մէվ օլտըզըն քանի օլարագ պու
հօլտա հալան հալաթիս նէչինէ
վէ էհալինին ֆիքրինէ իլլալէ
մէյտան գալմալաճագ ըտը:

Շու ասըր մէարիֆհաթըրտա
պիր մուհարիր թաագիպ իթմէք
իսթէտիկի պիր մէսէլէյի պիլմէզ
իսէ տախի էօկրէնմէք լազըմ օլ-
տըզը կիպի, պապօսընտան վէ
տէտօսընտան էօկրէնմիլ օլտըզը
մասալարը պիլա թահգիգ օթու-
րուպ կազէթալարա տէրճ իթմէք
վէ օնա կէօրէ հիւքիւմլէր վէր-
մէք վէ էհալի պէյնինտէ իսթի-
լաֆ հուսուլա կէթիլմէք հագը-
ընգսըլ պիր հալ տըր:

Էրմէնի վէ պուլկար իքի քիլի-
սէլէր պէյնինտէ մէզհէպճէ ապա
ֆարգ օլմալուպ, պաղը ատէթ-
լէրտէ վէ քիլիսէսին օգուսան թէ-
րէննիւմաթ վէ տուալարտա Բեք
ճուղի պիր ֆարգ պուլընապիլի
իսէտէ, պուտէ զայէթ էհէմմի-
յէթսիզ տիր: Հէննէ գատար էսքի
ասըրլարտա րուս րահիպլէր պիր
ֆարգ կէօսթէրմէք իսթէմիլլէրսէ-
տէ, պուսնուտէ ասըլ սեպեպի,
րուս քիլիսէսինին Բիւզանդիոն
իմբէրաթօրլարընա ալէաթ իթ-
տիրիլմէսինտէն նաչի օլուպ, իմ-
բէրաթօրլարըն լօլթիլիգաճա էր-
մէնի միլլէթինէ օլան իուսուսմէ-
թինտէն իլէրու կէլմիլ օլտըզը
թէվարիլլէր իսպաթ իթմէքտէ
տիր:

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Կէչէն սէնէ Բուսճուպուս իվա-
նօֆ պիրատուր ֆիշէնկիսանէսինտէ
վուգու պուլան ֆէլաքէթտէն տօ-
լալը մէլքիւր պիրատէրլէրէ գար-
ըն աչըլան տալա Բուսճուգ պի-
տայէթ մահքէմէսինտէ կէօրին-
տի: Իվանօֆ գարտաչլարտան պի-
րիսի, Նիգօլա, իւլալ, վէ տիկէրի,
թօտօր, պիր ալ հապսա վէ իքիսի
պիրտէն 62000 ֆու. գարար զիյան
թէէտիյէսինէ մահքիւմ օլտըլար:
100 քիլիտէն զիյատէ տալաճը-
լարըն մէպալլը մէլքիւրը քիսֆի
ատտ իթմէլէրէք, իսթինաֆ ի-
տէճէքլէրի գանն օլունըյօր:

Իվանօֆ պիրատէրլէր թարա-
ֆէնպան 5 ալօգաթ վէ տալա-
ճըլար թարաֆընտան 18 ալօգաթ
մուհաքէմէտէ հաղըր պուլունմըլ-
լար տըր:

—Ապրիլ 23տէն 30ա գատար
Պուլկարիտան աթիտէքի զախի-
րէ իսրաճաթը վուգու պուլմուլ
տըր:

11,079,881 քիլօ պուլտայ, ֆի-
յաթը իսթիլաթէ 100 քիլօսը 20
ֆու. 7,634,394 քիլօ մըսըր, ֆի-
յաթ՝ 100 քիլօսը 10 ֆու. 415425
քիլօ ուն, իսթ իսթէ 100 քիլօ-
սը 20 ֆուանգա:

—Թիւմարէթ վէ զրաթ Նէլա-
րէթի մէսուլարընտան կ. Սնտ-
րէյէֆ Սօֆիա—Բօման հօլունտա
Քրիմիքսիլի Մանասթըրը ճիվա-
րընտա պիր տէմիր մատէնի պուլ-
մուլ տըր:

—Սօֆիատա Ս. Գէորգ իսթին-
տէ հէնի պիր քիլիսէսին նաչ օլունա-
ճագ տըր:

ՄԻԻԹԵՆԵՎ ՎԻԷ

Բուսճա վէ թիւրքէ քիթապ-
լար թապ իթմէք իւղրէ Բագու-
տա հագըն վազըթտա պիր պաս-
մախանէ աչըլաճագ տըր: Պու ի-
չէ թէչէպպիւս իտէնլէր 10 քիլի
օլուպ, անլէրտէն պիր գաչը տա-
խի ալիմ իսթմար ըմըլ:

—Սթանպուլտան թաւնա հա-
ղըլտըլընա նազարէն՝ Եհմէն իս-
հանընըն ասըլ սեպեպի օ ճիվար-
տա հիւքմ իտէն գըթլըգ տըր:
Օն իւլ ալտան պէրու հաղմուր
կէլմէտիկի սեպեպիլլէ էհալի տիւ-
չար օլտուլը սէֆալէթ իլէ ուղ-
րաչմագտա Իքէն, թիւրք ասքէ-
րի վէրկի թահսիլինէ կէօստէրիլ-
տիկինտէն, արթըգ Սրապլար
տայանամալըպ հիւքիւմէթէ գար-
ըն իսհանա գալըլընըլար տըր:

Իստան էլան տէվաթ իթմէքտէ
օլուպ, 7000 ասքէր տահա կէօն-
տէրիլմիլ տիր: Բիվայէթէ կէօրէ՝
չիմտիյէ գատար վուգու պուլան
գալկալարտա 60 չալուլ վէ 200
նէֆէր տիւլմիլ տիր:

—Էրմէնի գըրկընլարը էսնա-
սընտա Աստրիա—Մաճառ թա-
պալարընըն տիւլար օլտըզլարը

գարար ու զիյանա մուգապիլ
Աստրիա էլլիսի Պապը Ալիտէն
4000 իրա թալէպ էլլէմիլ տիր:

—Եոնան գրալը Եօսկիոս հաղ-
րէթլէրինին էօմիւնէ գաստ իթ-
միլ վէ մահքէմէ թաւաֆընտան
գաթլէ մահքիւմ օլմուլ Քարտիցի
վէ կէօրկի նամ շախալար ախիւրէն
Ալթինտա ասըլմըլար տըր:

—Թիւրք օրտուսընըն թէսա-
լիտտան չըգմասընա նէզարէթ ի-
տէճէք միւլթիլիք գօթիսօնըն րուս
ազալարը թէսալիտայա միւլթիլէճ-
ճիհէն Ալթինտա հարէքէթ իթ-
միլլէր տիր:

—Մըսըր իւրտիլին հէկէնի բը-
ռէնս Ալմէտ Սաֆէտտին ամու-
ճաւը օլան բրէնս Ալմէտ Ֆուստ
իւզէրինէ լէվօլլէր պօշալթմըլ վէ
անը սըրթընտան իւլ հէրտէն հա-
րալմըլ տըր:

—Եոնանիսթան թարաֆըն-
տան էօտէնէք թաղմիւնաթը
հարպիլէ վէ թիւրք օրտուսընըն
թէսալիտտան չըգմասը հագըն-
տան Սթանպուլ սէֆիլլէրինին
Պապը Ալիյէ վէրտիլլէրի սօն նօ-
թայա վէրիլէքէք ճէվապը թահլը
թէլէքքիւրէ ալմագ իւղրէ՝ ախի-
րէն Եըլտըգ Քէօշլիտէ ֆէվգէլատէ
պիր վիւքէլա մէճիլիս թէճէմմիւ
օլմուլ տըր:

Մ Ո Ւ Հ Ա Ր Է Պ Է

Մուհարէպէ մէյտանընտան կէ-
լէն հալաթիլլէր էհէմմիլլէթսիլ
վէ հալաթ զալըր մուսարրաճ տըր-
լար:

Ամիրսլ Սամբսօն գօմանտալը
թահլընտա պուլընան Ամէ-
րիգա ֆիլօսընըն Հաիթի Պուր-
նը չիմալ թարաֆընտա վէ 17
սէֆինէտէն իպարէթ սպանիա
տօնանմասընըն Բօսթօ—Ռիքօնըն
չիմալ թարաֆընտա կէօրինտիւք-
լէրի լիվայէթտէն տիր: Քէզա
լիվայէթէ կէօրէ՝ Հաիթի ատաւը
չիմալ—զարպ թարաֆընտան պիր
վաթօրըն հօլմուլարը չէտիտ թօր
սէտալարը իշիտմիլլէր տիր:

Անթիլիան ատալարընա հագըն
մուհարիպ տօնանմալար պէյնինտէ
չէտիտ պիր գալկա վուգու պուլ-
տուլը տախի սէօլլէմէքտէ իսէ
տէ, հէնուգ պու հագգա թէֆէր-
րուաթլը մալիւմաթ ալընամա-
մըլ տըր:

Իքի Ամէրիգա սէֆինէլէրի
ճէպրէն Գառտընաս պօղաղընա
կիրմէք իսթէմիլլէր իսէ տէ, մու-
վաֆիքա օլմալարը տիւլման ա-
թէչինտէն կէրի չէքիլմէյէ մէճ-
պուր օլմուլար տըր:

Ճիւհուրիլլէթ լէյիսի Մաթ—
Քիլիլլէնի գարարըլա, Ամէրիգա
ասքէրինին Գուպայա տուլուլի
պիր հաթթա սօնրայա թէէլիլ
օլունտըլընըն Հիւլալտ պիլտիրիյօր:

Մուհարէպէ զալլէսինտէն մաա-
տա Սպանիա հիւքիւմէթի տախի-

լի միւլքիլաթլար իլէ տախի ուղ-
րաչմայա մէճպուր օլըյօր:

Մանիլա էօնիւնտէ Սպանիա
սէֆինէլէրինին մալլուպ վէ իսա-
րապ օլտուլը, ֆագաթ տահա զի-
յատէ՝ ախլուլթանըն տուրկուն-
լըլընտան վէ էքմէք ֆիլաթը
հիւքսէլտիկինտէն ֆագիւր էհալի-
նին Բեք սըգըլտըլը սեպեպիլլէ
Մատրիտտէ վէ սոյիլ մահալլէր-
տէ հիւքիւմէթէ գարըն նիւմա-
յիլլէր վէ պէօլիւք գարընըլըլը-
լար վուգու պուլըյօր: Չէօյլէ քի-
հիւքիւմէթ չօգ հէրլէրտէ ասքէր
մարիֆէթիլլէ էհալիլի ճէպրէն
տաղտըպ, թէսքին իթմէյէ վէ
իտարէի էօրֆիլլէ իլան իթմէյէ
մէճպուր օլմուլ տըր:

Ասքէր էհալի իւզէրինէ աթէչ
իթմիլ օլտըլընտան պիր գաչ էօ-
լէնլէր վէ իսալի հարալանանլար
վար տըր:

Պու հալտէ չիմտիքի հիլլէթը
վիւքէլա իսթիֆա իթմէյէ գարար
վէրմիլ օլուպ, հէնի պիր վիւքէ
լա մէճիլիս թէչէլիլ իթմէք իշիւն
Գրալիցա պաղը զէվաթ իլէ կէօ-
րիւլմիլ տըր:

Նիհայէթ Սպանիա Բեք թէչ-
լիքէլի պիր սըրատա պուլընըյօր,
զիրա կէրէք իսարիճի տիւլմանը
զալիպ տիր վէ կէրէք քէնտի է-
հալիսի պէյնինտէ գըլ ու գալ վէ
իթթիֆագսըլըլըգ հիւքմ իթմէք-
տէ տիր:

ՏՕՔԹ. Մ. ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

14 տարուան փորձառութիւնէ
յետոյ, հաստատած է իր բնակու-
թիւնը վառնա, Գ. թաղ, թիւ
310, Տօքթ. Կալապօլի տունը,
քաղաքապետական պարտէզին դէ-
մը ու կ'գարմանէ ամէն տեսակ հի-
ւանդութիւններ, մասնաւորապէս
նեքրին, կանանց, տղայոց և ծը-
նընդական գործարանաց: Հիւանդ
կընդունի իր տունը ամէն օր եւ
րոպական ժամը 9էն 12 և 3էն 5,
40—40

«ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՃԱՇԱՐԱՆ»

Նոր քաղաք

Ռ Ո Ւ Ս Ճ Ո Ւ Ք

Սիմիոնօֆի գրամատան դէմ
գտնուող նախկին «Մասիս»ի շէն-
քին մէջ, ուր կը պատրաստուին
տան խահանոցի յատուկ մաքու-
թեամբ համադամ կերակուրներ
և անուշեղէններ չափաւոր գինե-
րով, փորձելը ստուգել է:

Բաժանորդագրութիւն կ'ընդունի
ուրի գիւրամատչելի պայմաններով:

Ա. Զ. Դ

Իրաւունք կը ծախուի Սասուն
սրճարանի ծխալոծառ Պ. Վահան
Անտօնեանի, Մուսալլազուրու գահ-
վէճի Պ. Յակոբ կէօղիպէօյիւք-
եանի և Ապտիւրրահման մզկիթին
դէմ Հայկական Գրատան մէջ
ի վառնա:

Ա. Զ. Դ

Ով որ գիտէ Թորոս Աղապ-
լարեան անուն 25 տարեկան, չնիկ
Եմզնկացի երիտասարդին ուր գըտ-
նուիլը, թող հաճի իմացնել իրա-
ւունքի խմբագրութեան: